

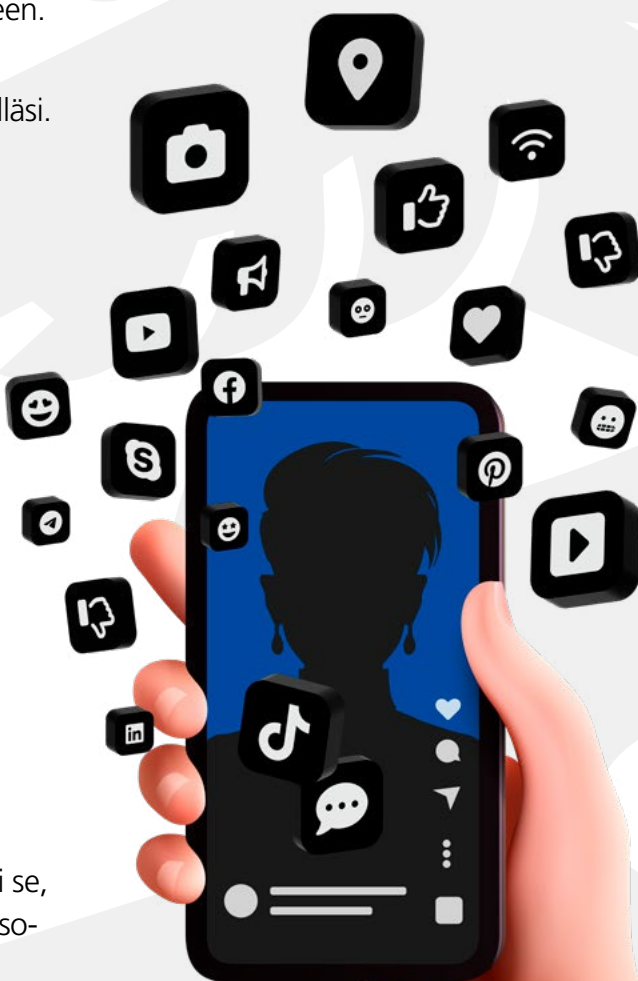
Vinkkejä sosiaalisen median lieveilmiöiden hallintaan

Someen kuuluu myös lieveilmiöitä. Osaan niistä voi vaikuttaa omalla käyttäytymisellä, osa on olemassa siitä riippumatta. Lieveilmiöihin ja niiden syihin perehtyminen helpottaa niihin suhtautumista.

Asiattomat kommentit ja kielenkäyttö

Somen algoritmit suosivat tunteita herättävää sisältöä, mikä usein kärjistää keskustelua. Osa käyttäjistä myös provosoi tarkoituksella, ei osaa hallita omaa käyttäytymistään ja purkaa pahaa oloaan. On oma päätöksesi, miten tällaiseen käytökseen suhtaudut ja reagoit. Tässä joitakin vinkkejä:

- Kun jokin pyrkii ihon alle, vedä aina ensin hetki henkeä. Pikaistuksissaan tulee helposti tehtyä asioita, joita katuu jälkikäteen.
- Sinulla ei ole velvollisuutta vastata tai osallistua asiattomaan keskusteluun henkilökohtaisella tililläsi. Asema virkamiehenä ei vaikuta tähän. Monesti huomiotta jättäminen on tehokkain vastalääke asiattomiin kommentteihin.
- Voi tuntua houkuttelevalta antaa samalla mitalla takaisin. Se harvemmin kuitenkaan johtaa mihinkään. Asiattomien kommenttien esittäjä saa lisää vettä myllyynsä, ja lisäksi vaikutat kuvaan, jonka muut somen käyttäjät saavat sinusta. Asiallisuus usein rauhoittaa tilanteen.
- Opettele katsomaan myös omaa toimintaasi kriittisesti. Millaisella sävyllä viestit? Millainen vaikutelma syntyy, jos saman sävyisen viestin vastaanottajana olisi vanhempasi, lapsesi tai puoliso?
- Some etäännyttää ja typistää viestintää, mutta käyttäjätilien takana on silti aitoja ihmisiä. Kaikki se, mikä on hyvää ihmisten välistä vuorovaikutusta somen ulkopuolella, on sitä myös somessa.

”Somekohu” – äkillinen iso määrä huomiota

Somen luonteeseen kuuluu, että yksittäisen käyttäjän julkaisut voivat saada äkisti valtavan määrän huomiota. Ilmiö on kohteelleen kuluttava – myös huomion ollessa positiivista. Tässä muutamia vinkkejä, jos tilanne osuu kohdallesi:

- Ennen kuin teet mitään muuta, vedä henkeä ja arvioi tilanne. Some toimii kaikukammiona, jossa asiat saavat helposti niiden todellista kokoa suuremmat mittasuhteet. Kuinka isosta asiasta on aidosti kyse? Edellyttääkö tilanne sinulta välttämättä minkäänlaisia toimia?
- Hallinnoi kuormaa. Sinulla ei ole velvollisuutta vastata tai edes lukea kaikkia viestejä ja reaktioita. Ärsykkeiden määrää voi rajata myös hallitsemalla sovellusten ilmoituksia tai pitämällä taukoa somen käytöstä. Kun päätät itse, milloin reagoit, tilanne pysyy paremmin hallinnassasi.
- Kohu voi käynnistyä väärinkäsityksestä tai pahantahtoisuudesta, mutta joskus on myös peiliin katsomisen paikka. Jos huomaat itse mokanneesi, virheen avoin myöntäminen, reilu pahoittelu ja opiksi ottaminen ovat tehokkain keino päättää kohu. Muista tässäkin suhteellisuus: kaikki mokaavat joskus.

Kohdennettu häiriköinti

Varsinkin suuren seuraajamäärän tileillä on kohonnut riski saada kimppuunsa kohdennettua häirintää. Tällä tarkoitetaan ilmiötä, jossa tiettyyn henkilöön kohdistetaan joko yhden tai useamman henkilön toimesta toistuvaa epäasiallista tai häiritsevää viestintää. Ääritapauksissa häiriköinti voi levitä myös fyysisen maailman puolelle. Some on ympäristö, jossa yksittäisenkin häiritsijän on helppo tuottaa isoja määriä materiaalia. Kohdennettu häiriköinti voi olla kohteelleen raskas ja kuluttava kokemus. Tässä vinkkejä, joilla tilannetta voi hallita:

- Häiriköillä on erilaisia motiiveja, mutta usein he tavoittelevat huomiota. Jos sitä ei anna, he siirtyvät etsimään uusia kohteita. Monesti paras ratkaisu onkin, ettei tee yhtään mitään.
- Vaikka häiriköinti olisi raskasta, tilanteen nostaminen esiin somessa sen ollessa käynnissä saattaa vain pahentaa sitä entisestään. On ymmärrettävää hakea vertaistukea, mutta se kannattaa tehdä läheisten kesken, ei julkisessa tilassa.
- Kaikkea ei tarvitse sietää. Asema virkamiehenä ei tuo velvollisuutta ottaa vastaan häiriköintiä omilla sometileillä. Voit hiljentää tai estää häirikkötilejä. Päätöstä ei tarvitse perustella: sinulla on oikeus kuratoida omaa uutisvirtaasi. Käyttöehtoja rikkovia tilejä voi myös ilmiäntää, vaikkakin palvelut reagoivat ilmoituksiin hyvin vaihtelevasti. Samoin kannattaa ymmärtää, että häirikkö halutessaan kykenee luomaan uusia tilejä, joten ratkaisu ei välttämättä ole kestävä.
- Jatkuva häiriköinti somessa voi täyttää vainoamisrikoksen tunnusmerkit. Näin voi tapahtua esimerkiksi saman henkilön kohdistuessa sinuun jatkuvia ei-toivottuja yhteydenottoja tai uhkailua. Jos joudut häiriköinnin kohteeksi, kerää materiaali talteen ja dokumentoi mahdollisimman tarkkaan mitä tapahtuu. Se helpottaa mahdollisia jatkotoimia.

